

Levandule

Lavandula

Levandule je známá a oblíbená rostlina, která zaujme svým vzhledem a neodolatelnou vůní. Patří do čeledi hluchavkovitých (Lamiaceae) a pochází především ze Středomoří, zejména z oblasti jižní Francie, Španělska a Itálie. Levandule se tradičně pěstuje pro okrasné, léčivé a aromatické vlastnosti. Využívá se v kosmetickém průmyslu, aromaterapii, k výrobě esenciálních olejů nebo jako přísada do čajů, limonád a pokrmů.

Existuje asi 40 druhů levandulí, z nichž některé se liší svými vlastnostmi a způsobem využití.

Lavandula angustifolia
,Lamorosia Duo Summer'

Nejoblíbenější druhy levandulí:

- **Levandule lékařská (*Lavandula angustifolia*)**

Nejznámější a nejpoužívanější druh levandule. Tato levandule je ceněná pro své silné aroma a léčivé účinky. Pěstuje se zejména k výrobě esenciálního oleje, který má uklidňující a relaxační účinky. Používá se v gastronomii, do esenciálních olejů nebo jako dekorace. Roste do výšky 60–90 cm.

- **Levandule širokolistá (*Lavandula latifolia*)**

Má silnější, ostřejší aroma s kafrovitými tóny a zároveň typickou vůní levandule. Roste do výšky až jednoho metru a kvete od června do srpna.

- **Levandule prostřední (*Lavandula x intermedia*)**

Jedná se o křížence mezi levandulí lékařskou (*Lavandula angustifolia*) a širokolistou (*Lavandula latifolia*). Její květy jsou větší a produkuje větší množství esenciálního oleje než levandule lékařská. Používá se v parfumářství, k výrobě esenciálních olejů a dekorací.

- **Levandule korunkatá (*Lavandula stoechas*)**

Typická svými nápadnými „korunkami“ nebo také „oušky“ na vrcholu květů. Tato levandule je velmi dekorativní, a proto se často používá jako okrasná rostlina v zahradách. Je menšího vzrůstu a v našich podmínkách nepřežívá, proto se pěstuje v přenosných nádobách.

5 nejoblíbenějších levandulí

- **Lavandula angustifolia ,Hidcote Blue Strain'** – populární odrůda s tmavě fialovými květy, ideální do menších zahrad a k výrobě esenciálního oleje. Roste do výšky 40 cm.
- **Lavandula x intermedia ,Grosso'** – oblíbená pro výrobu levandulového oleje. Bujně rostoucí polokeř, který bohatě kvete sytě fialovými klasy. Roste do výšky 60–90 cm.
- **Levandule prostřední ,Dutch'** – známá vysokým obsahem éterických olejů a silnou vůní, proto je ideální pro výrobu vonných olejů a sáčků.
- **Levandule úzkolistá ,Ellagance Snow'** – bíle kvetoucí levandule krásně kontrastuje s fialovými levandulemi.
- **Levandule korunkatá ,Lamorosia Silver Rose'** – pevné a krátké stonky nesou stříbřité listy. Růžovo-fialové květy zaujmou velmi výraznými ouškami. Pěstuje se jako letnička nebo přenosná rostlina.

*Lavandula angustifolia
,Ellagance Snow'*

*Lavandula angustifolia
,Lavanto Purple'*

5 důvodů proč si vysadit levanduli

- **Uklidňuje a voní.** Vyroberte si voňavý sáček se sušenými květy levandule a zavěste si ho k posteli. Před spánkem ho promněte a přičichněte. Vyroberte si koupelovou sůl s levandulí, hned se vám bude lépe usínat. Ze stonků s květy si můžete umotat paličku, kterou zavěsíte do šatníku nebo do koupelny. Při každém dotyku se rozvoní.
- **Dekoruje.** Levandule je esteticky přitažlivá, dodá vaší zahradě nebo terase nádech romantiky. Budete si díky ní připadat jako na dovolené v Provence.
- **Odpuzuje hmyz.** Levandule přirozeně odpuzuje mouchy, komáry a moly. V šatníku se vám zaručeně moli neobjeví.
- **Chutná.** Sušené květy levandule můžete přidat do čajů, limonád, na dort, do kostek ledu do másla. Použijte levanduli lékařskou.
- **Přitahuje opylovače.** Včely, čmeláci a motýli ji milují.

Kam vysadit levanduli:

- Levandule miluje slunce, vysad'te ji na místo kde je minimálně 6–8 hodin denně přímého slunce.
- Daří se jí v propustné, dobře odvodněné půdě. Nemá ráda těžké, jílovité půdy, které zadržují vodu. Ideální je půda kamenitá nebo hlinito-písčitá. Levandule preferuje mírně zásaditou půdu.
- Levanduli můžete vysadit do záhonu i do nádoby.

Při výsadbě levandule do květináče, zvolte větší nádobu s odtokovými otvory, abyste předešli přemokření. Substrát promíchejte s pískem nebo štěr-
kem.

Jak pečovat o levanduli:

- Levandule je suchomilná rostlina, proto ji zalévejte jen mírně. Mladé rostliny potřebují více vláhy na zakořenění, ale zralé rostliny jsou odolné proti suchu. Vyhněte se přemokření, které by mohlo způsobit hnilobu kořenů.
- Levandule nepotřebuje přihnojovat.
- Každý rok na jaře levanduli sestříhnete, aby si udržela kompaktní tvar. Stříhejte hlavně staré části, ale dejte pozor, abyste nestříhli příliš hluboko do dřeva, protože rostlina už nemusí znovu obrazit (levanduli lékařskou můžete stříhat i do dřevnaté části). V létě ostříhejte levanduli do půlky srpna, tentokrát pouze zelenou část.
- Mrazuvzdorná levandule je odolná vůči chladu, ale pokud ji pěstujete v oblasti s tuhými zimami, je chraňte ji před mrazy chvojím nebo netkanou textilí.
- Pokud levanduli pěstujete v květináči, přemístěte květináč na chráněné místo (např. zimní zahrada nebo veranda), aby kořeny nebyly vystaveny příliš velkým mrazům. Případně nádobu obalte jutou nebo polystyrenem.

Jak množit levanduli

Levanduli můžete množit dvěma způsoby – řízkováním nebo ze semínek. Řízkování je nejčastější a nejjednodušší způsob, jak si můžete levanduli namnožit.

Lavandula stoechas
,Lamorosa Silver Rose'